ולר"ש דלא בעי קידוש קומץ ולמאן דאמר לר"ש נמי בעי קידוש קומץ בשמאל אכשורי מכשר, יד יד דרבא למה לי - אי לקמיצה עצמה [א] מדרב יהודה בריה דרבי חייא נפקא *דאמר ר"י בריה דרבי חייא מאי טעמא דרבי שמעון [דאמר קרא] °קודש קדשי' היא כחטאת וכאשם - בא לעובדה ביד עובדה בימין כחטאת, בא לעובדה בכלי עובדה בשמאל כאשם: לא נצרכא [ב] [אלא] לקומץ מנחת חוטא סד"א *הואיל ואמר ר"ש *שלא יהא קרבנו מהודר, כי קמץ לה בשמאל נמי תיתכשר, קא משמע לן: **מתני'** *נשפך הדם על הרצפה ואספו פסול: **גמ'** תנו רבנן °ולקח הכהן המשיח מדם הפר - מדם הנפש ולא מדם העור ולא מדם התמצית, מדם הפר - דם מהפר יקבלנו דאי סלקא דעתך מדם הפר כדכתיב - מדם ואפילו מקצת דם *והאמר רב (א) [ג] השוחט צריך שיקבל את *כל דמו של פר שנאמר °ואת כל דמו ישפוך אלא מדם הפר - דם מהפר יקבלנו וקסבר *גורעין ומוסיפין ודורשין. גופא אמר רב יהודה אמר רב [ד] השוחט צריך שיקבל את כל דמו של פר שנאמר °ואת כל דם הפר ישפך והא בשיריים כתיב? אם אינו ענין לשיריים דהא ליתיה לכוליה דם, תנידהו ענין (ב) [ה] בקבלה. אמר רב יהודה אמר שמואל [ו] השוחט צריך שיגביה סכין למעלה שנאמר °ולקח מדם הפר ולא מדם הפר ודבר אחר, ודם סכין במאי מקנח ליה? אמר אביי *[ז] בשפת מורק כדכתיב °כפורי זהב. אמר רב חסדא אמר רב ירמיה בר אבא [ח] השוחט צריך שיתן ורידין

ולרבי שמעון דלא בעי קידוש קומץ. כדאמר בהקומץ רבה (מנחות דף ט.) שלא בכלי שרת פסולה ורבי שמעון מכשיר: **ולמ"ד נמי ר"ש בעי קידוש קומץ.** דאיכא אמוראי דפליגי התם במילתיה דר"ש ואיכא למ"ד הכל מודים בקומץ שטעון קידוש וכי קאמר *ר"ש כשרה בהקטרה קאמר אם נטלו מתוך כלי שרת לאחר שקידשו והקטירו בידו: **בשמאל אכשורי מכשר.** לקדש דלא עדיף קידוש הקומץ מקבלת *הדם דמכשר לה רבי שמעון בשמאל: **אי לקמיצה גופה.** שתהא בימין דלר"ש לא נפקא ליה מוקמץ הכהן דהא [ה] אמרו לעיל דבעינן לרבי שמעון אצבע מדר' יהודה נפקא: **מאי טעמא דר' שמעון.** דמכשר הקטרת קומץ שלא בכלי אם [ו] (העלן) למזבח בידו אמר קרא במנחה קדש קדשים הוא (ג) להכי איתקש מנחה לחטאת ולאשם לומר לך בא לעובדה ביד עובדה בימין כחטאת שזריקת דמה [ז] בימין במתן אצבע ולא בכלי ובעיא ימין דכתיב בה אצבע וכהונה: **בא לעובדה בכלי עובדה בשמאל כאשם.** שזריקה בכלי (ד) (והיא) וכשרה בשמאל לר"ש כדאמר לעיל זרק בשמאל פסול ור' שמעון מכשיר אלמא אי בעי ביד עביד אי בכלי עביד וממילא נפקא קמיצה בימין דהא עבודת יד היא ולא עבודת כלי: **לקומץ דמנחת חוטא.** שתהא קמיצתו בימין (ה): **דסד"א וא"ר שמעון.** בפ"ק דמנחות (דף ו.) בדין הוא שתהא מנחת חוטא טעונה שמן ולבונה שלא יהא חוטא נשכר ומפני מה לא הטעינה שלא יהא קרבנו מהודר [ח] סד"א קמיצת שמאל תתכשר בה קמ"ל יד יד דרבא כולה שמעתי' במנחות: **מתני' נשפך על הרצפה.** מצואר בהמה שלא נתקבל בכלי: **גמ' מספר יקבלנו.** שאם נשפך מן הצואר על הרצפה ואספו פסול שהרי לא נתקבל מהפר* דאי ס"ד דהאי מ"ם דכתיבא במדם דרשינן ליה כדכתיב דמשמע מקצת הדם יקבל והאמר רב [ט] כו': **גורעין.** אות מתיבה זו ומוסיפין אותה על חבירתה ודורשים [י] *כר"ש בסדר יומא: [יא] בשפיכת שיריים כתיב. ולא בקבלה: **דהא ליתיה לכוליה דם.** שכבר ניתן ממנו על הקרטת: **סכין למעלה.** שלא יפול [יב] דם הסכין על המזרק: **ודבר אחר.** סכין: **בשפת מזרק.** ולא [יג] לתוכן: **כפורי זהב.** קרי למזרקין בספר עזרא על שם קינוח כדאמר במסכת חולין (דף ח:) "אי איכא בליתא דפריסא למכפריה" א"נ "ובעי לכפורי ידיה בההוא גברא" גבי נירון קיסר (גיטין דף נו.): **צריך שיתן ורידין**

העוף נמי לא יד] הא בעי ימין במליקה אלא בהזאה דווקא וא"ת וכיון דר' שמעון פליג במליקה א"כ מתני' דפרק חטאת העוף (לקמן דף סח.) דמלק בשמאל כו' לא אתיא כרבי שמעון טו] והא על כרחין כרבי שמעון אתיא מדקתני סיפא או בלילה אינו מטמא בגדים אבית הבליעה ומפרש טעמא משום דכל שפסולו בקדש אינו מטמא בגדים אבית הבליעה ומפרש בגמרא דכיון דהך שחיטה מתרת את האיסור פי' שאם עלה לא ירד והיינו כרבי שמעון דלרבי יהודה נשחטה בלילה תרד דממעט לה מזאת היא העולה בפירקין וי"ל דההוא תנא סבר לה כוותיה בחדא ופליג עליה בחדא אי נמי אפי' רבי יהודה מודה בעופות דלא ירדו משום טז] לילה דכיון דהוא פסולן בקודש דלא כתיב שלשה מיעוטי אלא בבהמה וא"ת דבריש מזבח מקדש (לקמן דף פג:) מפקי רבי עקיבא ורבי יוסי הגלילי מעולה וכבשים למזבח מקדש את הראוי לו ומאן דדריש מכבשים פוסל הרבה בעוף יותר מבבהמה וי"ל דרבי יהודה סבר כמאן דדריש מעולה ולא מהכבשים או משאר דרשות דהתם ורבינו שמואל מיישב גירסת הספרים ומפרש והרי זריקה דלא כתיב אלא כהונה ותנן זרק בשמאל פסל ולא פליג רבי שמעון דמכיון דתנן יז] כל הזבחים שקיבל בשמאל פסל כל שכן זריקה שהיא עיקר כפרה ולא פליג רבי שמעון כי אם על קבלה ואי הוה פליג אזריקה הוה ליה לאשמועינן כח דהיתירא דמכשיר ר' שמעון בזריקה וכ"ש בקבלה יח] ול"נ אי יט] מלי לפרש הכי לשון ותנן זרק בשמאל פסל כ] *והא דאמרי' בפרק כל הפסולין (לקמן דף לג.) קבל בימין ונתן בשמאל יחזור לימין והיינו משום הזריקה דבעי ימין דאי משום הולכה* כא] מפני מה הא לא כתיב בה אצבע ואמאי פסל ותו דרבי שמעון הוה ליה לפלוגי ולהכשיר משום דעבודה שאפשר לבטלה היא כב] ושמא לכתחילה קאמר יחזור לימין שלא יעשה זריקה בשמאל אבל בדיעבד זרק בשמאל כשר כג] א"כ משום הולכה נמי קאמר דלכתחילה יחזור לימין אבל בדיעבד כשר *א"כ מיירי בחטאת דמודה ר' שמעון דבעי ימין בזריקה וא"ת וכיון דילפינן אצבע דחטאת בגזירה שוה מאצבע דמצורע דהויא בימין היכי ילפינן ימין בשאר קרבנות מחטאת בהיקישא דזאת התורה הא פלוגתא דאמוראי היא בריש איזהו מקומן (לקמן דף נ.) אי דבר הלמד מגזירה שוה חוזר ומלמד בהיקש או לא ונראה מתוך כך דכל שכן דניחא הכא טפי דהכי פריך והרי זריקה דלא כתיב בה אצבע ולא פליג ר' שמעון ואע"ג דדרשי' ימין מהיקישא דחטאת היינו למאן דאמר דבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בהיקש אלא למאן דאמר אין חוזר ומלמד בהיקש אמאי לא פליג ר' שמעון והשתא הא דמשני כד] בפ"ק דחולין (דף כב.) סבר לה כרבי שמעון דכהונה בעיא אצבע היינו כמאן דאמר חוזר ומלמד בהיקישא כה] *אבל רבי שמעון דמכשר בברייתא הכא שמאל בזריקה לא בעי למילף ימין בהיקישא דזאת התורה מחטאת דסבר דזריקה מהזאה לא ילפינן ואידך שינויא דמשני בפרק התודה (מנחות דף פג.) כדי נסבה הוי כמאן דאמר אין חוזר ומלמד בהיקישא ומיהו בפרק קמא דחולין (דף כב.) לית שינויא דכדי נסבה אבל בסוף דם חטאת (לקמן דף לח.) משני תרווייהו ומיהו אפשר דהכא מודו כולי עלמא דחוזר ומלמד בהיקישא כיון דמצורע כו] אול דהוא מלמד ראשון ותירוץ זה אנו צריכין בסמוך [דדריש] בא לעובדה ביד עובדה בימין כחטאת והיינו היקש וחטאת גופיה מגזירה שוה דמצורע ילפינן לה ואם תאמר מאי פריך והרי זריקה דלא כתיב אצבע אלא כהונה ופסולה ולא פליג רבי שמעון כז] [מת"ק] נמי הוה ליה למיפרך אמאי פסל שהרי בחטאת בעי אצבע בברייתא כדאמר באצבעו ולקח וגם אמרו דתנא קמא סבר מקרא נדרש לפניו אבל מכהונה לא יליף ואי פסול בזריקת שמאל בשאר קרבנות מהיקישא דזאת התורה א"כ מאי פריך כח] מר' שמעון ונראה לי דמדרבנן לא הוה בעי למיפרך דהוה מצי למימר דטעמא דרבנן לאו משום דאצבע נדרש לפניו וברייתא דתני באצבעו ולקח לדברי ר' שמעון נקטיה וטעמא דרבנן דפסלי שמאל בקבלה משום דכתיב ולקח הכהן מן הדם וסברי רבנן כהונה לא בעיא אצבע וכן משמע פרק דם חטאת (לקמן דף לח.) דפריך ימין מדרבה בר בר חנה נפקא ומשני ימין כדי נסבה ואיבעית אימא כר' שמעון דאמר כהונה בעיא אצבע מכלל דלרבנן כהונה לא בעיא אצבע ולכך הוצרך לשניי כדי נסבה כט] ולרבנן דכתיב בהו בזריקה בשאר קרבנות כהן משמע ימין ולא צריך למילף מאצבע דחטאת. ל] ברו"ך:

גורעין ומוסיפין ודורשין. לא שייך למיפרך סכינא חריפא אפסקא קראי אלא כשמחסר תיבה אחת כי ההיא דיש טחלין (ב"ב דף קיא:) ואם תאמר תיפוק לי מדממעטינן דם סכין כל שכן שעל הרצפה ויש לומר דדילמא דם סכין גרע משום דנתקבלה בפסול אי נמי אי לאו טעמא דגורעין ומוסיפין ודורשין הוה אמינא דמדם הפר ולא מדם הפר ודבר אחר אתא למעוטי שעל הרצפה אבל דסכין שפיר דמי:

בשפת מורק. לא] [פירש"י] בחוץ ולא שיפול [לתוכו פי'] בתוך המזרק דאם כן הוה ליה דבר אחר [ואין להקשות] דגבי הזאה דפרה אמרינן גמר להזות מקנח לב] ידיו בגופה של פרה בפרק קמא דמנחות (דף ז:) אבל הכא לא מקנח ליה לסכין בגופה של פרה לפי שאז היה הסכין מלא נימין ולא היה עוד נאה לשחוט ומיהו בההיא שמעתא גופה גבי פרה אמרינן בשלמא ידו מקנח לה בגופה של פרה אלא אצבעו במאי מקנח אמר אביי בשפת מזרק והשתא ידו נמי ליקנח בשפת מזרק

עט א מיי' פ"א מהל' פסולי המוקדשין הלכה כה:
פ ב ג ד ה מיי' פ"ד מהל' מעשה קרבנות הל':

[סוטה טו. מנחות י:]

[ע' תוס' לקמן לה: ד"ה למעוטי]

[צ"ל דם הפר ישפך וכ"א בסמוך וביומא מח.]

נ"א דבפרק כל הפסולין תנן קיבלו בימין כו'

נ"א מ"מ קשה הא לא כתיב כו' כנ"ע

נ"א ואינו

נושא
קבלת הדם ישירות מצואר הבהמה למזרק

נושא
צריך לקבל כל דם הנפש או מקצתו

נושא
מה עושים עם הדם שנדבק לסכין

שיטה מקובצת

א] מדרב יהודה. האי סוגיא אליבא דמ"ד דבר הלמד בג"ש חוזר ומלמד [בהיקש] ולעיל דקאמר ולא פליג ר"ש [מקשה] אליבא דמ"ד אין חוזר ומלמד דהוצרך ליישב אליבא דכ"ע תר"פ: ב] לא נצרכא אלא: ג] והאמר. רב יהודה אמר רב: ד] ענין לקבלה: ה] דהא. אמרי' לעיל כו' אצבע והכהונה (בעי) מדר' יהודה ב"ר חייא [נפקא]: ו] אם. העלו למזבח כו' קדש קדשים הוא. כחטאת וכאשם להכי: ז] דמה. ביד ימין במתן: ח] מהודר. אימא קמיצת ותיבות סד"א ל"שתמחק: ט] רב יהודה א"ר: י] ודורשין. כך שמעתי ותיבות כר"ש נמחק: יא] מה"ד והא בשפיכת: יב] יפול מן הסכין: יג] ולא לתוכו הס"ד: יד] לא בעי ימין כו' וא"ת כיון: טו] שמעון. והיכי מצי למימר הכי: טז] משום. בלילה דכיון כו' דלא כתיב

כ"א ר"ש שלא בכלי שרת כשירה בהקטרה כו' כנ"ע

*לעיל יג: 8 שורות מהסוף "נתן בכלי..."

לעיל יח. וש"נ

[מנחות ו.]

יומא מח. לעיל טו. מכר במנחות כו:

[יומא מח. ע"ש ט: ע"ש דאיתא והאמר רב יהודה המקבל וכו']

יומא מח. [בכורות מד:] ב"ב קיא:

[לקמן לג: מנחות ז:]

סס"ד נ"ק

כ"א כך שמעתי

ואידך שנויא דמשני כו' כנ"ל ומתיבת אבל ר"ש כו' עד לא ילפינן שייך לסוף הדבור נ"ק

הגהות הב"ח

(א) גמ' והאמר רב יהודה אמר רב השוחט צריך: (ב) שם תנידהו ענין לקבלה: (ג) רש"י ד"ה מאי טעמא וכו' קדשים הוא כחטאת וכאשם להכי איתקש: (ד) ד"ה בא לעובדה וכו' בכלי הוא וכשרה וכו' אי בעי בכלי: (ה) ד"ה לקומץ וכו' בימין סד"א דהואיל כנ"ע והד"א:

גבי מליקה מיעוטי: יז] תיבות כל הזבחים נמחק: יח] בקבלה. דאינו עבודה כל כך ואע"ג דאכתי קשה נילף מחטאת הניחא למ"ד כו' אמאי לא פליג ר"ש דמסברא יש ליישב מילתיה דר"ש אליבא דכ"ע. לשון מהר"פ: יט] אי מצינו לפרש גירסת הספרים הכי תיבת לשון ל"ש ונמחק: כ] פסל דבפ' כל כו' ותיבות והא דאמרי' ל"ש ונמחק: כא] והלכה. מכל מקום הא לא ותיבות מפני מה ל"ש: כב] הוא. כי היכא דהוה מכשיר לעיל בשילהי פ"ק הולכה בזר אי לאו משום דיליף מק"ו: כג] כשר. או משום: כד] דמשני. בשילהי דם חטאת ותיבות בפ"ק דחולין נמחק: כה] בהקישא ואידך שנויא כו' והשאר בס"א אינו: כו] דמצורע. חולין דהוא כו' בסמוך דדריש בא: כז] שמעון. את"ק דר"ש דלעיל נמי הוה ליה כו' וגם אמרי' דת"ק: כח] פריך. לר"ש: כט] נסבה. דכהן ותיבת ולרבנן נמחק: ל] דחטאת: הס"ד ומתחיל הדבור חד לקידוש קומץ. אע"ג דקידוש קומץ במקום קבלת דם אתיא מדרבה בר בר חנה קידוש קומץ לא אתיא מהיקשא דזאת התורה: כי קמץ לה נמי בשמאל נמי תיתכשר אע"ג דמחטאת ילפינן לה דשייך טעמא דשלא יהא קרבנו מהודר בפ"ק דמנחות: תו"ה: לא] מזרק. פי' משיפול בחוץ ולאו משיפול בתוך המזרק: לב] מקנח. ידו: